

CENTER FOR
THE DEFENCE OF
THE INDIVIDUAL

המוקד להגנת הפרט

مركز الدفاع عن الفرد

רחוב אבו עוביידה 4

ירושלים 97200

טל. 02.6283555

פקס. 02.6276317

شارع أبو عبيده ٤

القدس ٩٧٢٠٠

هاتف. ٠٢. ٦٢٨٣٥٥٥

فاكس. ٠٢. ٦٢٧٦٣١٧

mail@hamoked.org.il

www.hamoked.org.il

תאריך: 20.3.2023
בתשובה נא לציין: 120910

פקס ובדואר רשום

לכבוד
גב' חגית צור
מנהלת
לשכת רשות האוכלוסין וההגירה
ואדי ג'וז 49
ירושלים

שלום רב,

הנדון: **החלת חוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), התשפ"ב-2022 על תושב קבע מירושלים המזרחית המבקש השבת תושבות סימוכין: מכתבכם 2023-00006240 מיום 9.2.2023**

1. בראשית שנת 2023 פנינו אליכם, כמדי שנה, בבקשה על פי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, בעניין נתונים על ממדי שלילת התושבות מתושבי ירושלים המזרחית, וכן בכל הנוגע לבקשות להשבת תושבות. בתשובתכם, שבסמך, היו מספר נתונים מדאיגים, כמו העלייה במספר השלילות. אולם, המענה שנתתם בסעיף 16 הדהים אותנו; בסעיף זה כתבתם כי בשנת 2022 סורבו 4 בקשות להשבת תושבות "מהטעם של הוראת השעה".

העתק המענה מצורף ומסומן א.

2. זו הפעם הראשונה בה אנו מקבלים תשובה בה כתובה עילת הסיור בה הזו. משמעותה הינה שתושבי ירושלים המזרחית, אשר מהם הפקעתם את התושבות בשל מעבר לשטחים הכבושים, אינם יכולים להשיב לעצמם את מעמדם בשל החלטתכם להחיל עליהם את חוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), התשפ"ב-2022 (להלן: **הוראת השעה**).

3. מדובר בשינוי מדיניות בעל השלכות מרחיקות לכת על מעמדם של תושבי ירושלים המזרחית הפלסטינים בעירם. החלטה של הוראת השעה במקרים אלו, של תושבי העיר הילידים אשר עברו להתגורר בשטחים ואשר מבקשים לשוב ולהתגורר בעירם, היא פסולה מכל וכל ומנוגדת לחלוטין לדין, כפי שעוצב בשנים האחרונות בפסיקת בית המשפט העליון, וכן בנהלכם 5.2.0018.

4. בשנת 2017 ניתנו בבית המשפט העליון שלושה פסקי דין מכוונים בסוגיה: עע"ם 3268/14 אלחאק נ' שר הפנים (14.3.2017); עע"ם 5037/08 חליל נ' שר הפנים (19.12.2017); ובג"ץ 7803/06 אבו ערפה נ' שר הפנים (13.9.2017). שלוש ההלכות שנקבעו בפסקי הדין הללו ריככו במידה משמעותית את הפרשנות שנתתם להחלתן של תקנות הכניסה לישראל, התשל"ד-1974, בעניין שלילת מעמדם של תושבי ירושלים המזרחית. בפסקי הדין הללו הוכרו תושבי ירושלים המזרחית כתושבי העיר הילידים, על כל הנובע מכך בנוגע לשימור מעמדם ואי הפקעתו. לאור זאת גם אתם הבהרתם כי מדיניות השבת התושבות צריכה להיות נדיבה וליברלית, מה שבא לידי ביטוי בנהלכם שהוזכר למעלה ובפרקטיקה מהשנים האחרונות.

המוקד מודה למאות האנשים והגופים בישראל ובעולם התומכים בפעילותו. עיקר המימון מקורו בישויות מדיניות זרות.

Founded by Dr. Lotte Salzberger
Registered Association

מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
עמותה רשומה

اسسته دلولة زلتسرغر -
مكتب الشكاوي - جمعية مسجلة

5. לא זו אף זו. לאורך כשני עשורים חדלתם בפועל משלילת תושבות ממי שעברו להתגורר בשטחים, מתוך ההכרה כי אלו שומרים על זיקות מלאות למדינת ישראל. והנה, מה שנחזית כמדיניותכם החדשה מותירה דווקא את האוכלוסייה הזו, של פלסטינים מירושלים שעברו לשטחים, ללא פתח להשבת מעמדם, ובסכנה חמורה להיוותר חסרי מעמד בעולם. כלומר, המדיניות החדשה סותרת חזיתית את מדיניותכם שלכם במשך שנים ארוכות.

6. לכן אנו רואים בחומרה את החלטתכם להחיל את הוראת השעה על מי שנשללה תושבותו ומבקש להשיבה. מדיניות זו אינה עולה בקנה אחד עם עקרונות בסיסיים של זכויות אדם בכלל, בדבר החשיבות של מעמד וסטטוס ושל הזכות לחיי משפחה, ובפרט עם הפרשנות שניתנה בפסיקה למעמדם של תושבי ירושלים כתושבים ילידים. לא יתכן מצב בו יד אחת תשלול תושבות בניגוד לרוח הפסיקה, ויד שנייה תמאן להשיב תושבות ותחתור תחת העקרונות הבסיסיים שמבטיחים את מעמדם של הפלסטינים בירושלים, ואף תחת אפשרותם לאחוז בסטטוס כלשהו בעולם.

7. לאור כל זאת, נבקשכם להודיענו כי אינכם מחילים את הוראת השעה על מי שנשללה תושבותו בשל מגורים בשטחים, וכי הנכם שבים להחיל בעניין ההשבה את אותם העקרונות כפי שנקבעו בפסיקה וכן בנהלכם מס' 5.2.0018.

בכבוד רב,
דניאל שנהר, עו"ד

העתק:
עו"ד דניאל סלומון, יועמ"ש רשות האוכלוסין, בדוא"ל

מדינת ישראל
State of Israel

N 120910

רשות האוכלוסין וההגירה
Population & Immigration Authority
سلطة السكان والهجرة
הממונה על העמדת מידע לציבור

ט"ז באדר ה'תשפ"ג
9 בפברואר 2023
2023--00006240

לכבוד
הנאדי קיילי
המוקד להגנת הפרט

שלום רב,

הנדון: שלילת מעמד מתושבי קבע בירושלים בשנת 2022
סימוכין: מכתבך מיום 29.1.2023

בפנייתך שבסימוכין, בקשה לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח 1998 (להלן: "חוק חופש המידע") לקבל מידע אודות שלילת מעמד מתושבי קבע בירושלים בשנת 2022 בהתאם לסעיף 11א לתקנות הכניסה לישראל התשל"ד-1974, להלן התייחסות הרשות לבקשת המידע שבנדון.

מדובר בנתונים שנשלפו מן המערכת הממוחשבת. יובהר כי, ככלל שליפה ממערכת נתונים מורכבת ותיתכן סטייה בנתונים, כך שיש להניח כי הנתונים אינם מדויקים באופן מוחלט.

1. א. בשנת 2022 פקעה תושבתם של 81 תושבים,
ב. מתוכם 42 נשים,
ג. קטין 1 (0-17) היה במועד פקיעת התושבות.
ד. 63 היו מחוץ לישראל ביום הפקיעה
2. באשר לבקשתך בסעיף 2, לא ניתן לספק את הנתונים המבוקשים היות ואינם מאופיינים במערכות המידע של רשות האוכלוסין.
3. באשר לבקשתך בסעיף 3, לא חל שינוי באשר לאמור בסעיף 4 למענה שניתן על ידינו לפניית "המוקד להגנת הפרט" לקבלת מידע אודות פקיעות תושבות של תושבי מזרח ירושלים בשנת 2010.
4. באשר לבקשתך בסעיף 4, להלן הנתונים:
א. 66 בקשות מסוג 'ישיבת קבע' הוגשו בלשכת מזרח ים בשנת 2022. נכון ליום 31.1.2023
ב. באשר לסעיף 4 (ב) כמה בקשות לישיבת קבע במזרח ירושלים אושרו בשנת 2022 ובאיזו שנה הן הוגשו להלן הנתונים :

מדינת ישראל
State of Israel

רשות האוכלוסין וההגירה
Population & Immigration Authority
سلطة السكان والهجرة

הממונה על העמדת מידע לציבור

שנת הגשת הבקשה	סה"כ אושרו בשנת 2022
2015	3
2016	1
2017	5
2018	5
2019	7
2020	3
2021	1
2022	1
סה"כ	26

5. באשר לבקשתך בסעיף 5:4 בקשות סורבו בשנת 2022 בלשכת מזרח י-ם (מתוך אלה שהוגשו בשנת 2019). נכון ליום 31.1.2023.
6. באשר לבקשתך בסעיף 6 להלן הפירוט:
  - א. 0 בקשות להשבת מעמד סורבו בשל מניעה ביטחונית
  - ב. 0 בקשות להשבת מעמד סורבו בשל מניעה פלילית.
  - ג. 0 בקשות להשבת מעמד סורבו בשל הטענה לאי היותו של המבקש תושב בפועל מעולם.
  - ד. 4 בקשות סורבו מהטעם של הוראת השעה.
7. לא היה שינוי.

8. באשר לבקשתך בסעיף 9, לא חל שינוי בסעיף 12 למענה שניתן על ידינו לפניית "המוקד להגנת הפרט" לקבלת מידע אודות פקיעות תושבות של תושבי מזרח ירושלים בשנת 2012

בברכה,

מלי ז'דיאן

ממונה חוק חופש המידע

על פי סעיף 7 (ו) לחוק חופש המידע, התשנ"ח - 1998 כנגד החלטה זו ניתן לעתור לבית המשפט לעניינים מנהליים.